

FUNZO LA 58

1. Kwa nini umati mkubwa ulimfuata Yesu?

-Kwa sababu walitaka kuona ishara zaidi za miujiza ambazo Yesu alikuwa amezifanya kwa wagonjwa.

2. Yesu alipoanza kuwalisha watu, alikuwa na mikate mingapi na alikuwa na samaki wangapi?

-Mikate mitano na samaki wawili.

3. Yesu alilisha watu wangapi na mikate mitano na samaki wawili?

-Zaidi ya watu elfu tano.

4. Je, Yesu aliwezaje kulisha watu zaidi ya elfu tano na mikate mitano na samaki wawili?

-Kwa sababu Yesu ni Mungu.

-Kwa sababu Yesu anaweza kufanya chochote.

5. Kwa nini watu walitaka kumfanya Yesu mfalme?

-Kwa sababu walitaka Yesu awape chakula kila wakati.

6. Kwa nini Yesu hakutaka kuwa mfalme wa watu hao?

-Kwa sababu Yesu alijua kwamba mioyo ya watu hao ilikuwa mibaya.

-Kwa sababu Yesu alijua kwamba watu hao walitaka tu Yeye awape chakula.

7. Je, Yesu anafananaje na mana ambayo Mungu aliwapa Waisraeli jangwani?

-Kama vile mana ilivyotoka mbinguni, ndivyo Yesu pia alikuja kutoka Mbinguni.

-Kama vile mana ilipewa na Mungu tu, ndivyo Yesu pia alipewa na Mungu tu.

-Kama vile Waisraeli wangekufa bila mana, ndivyo watu pia watakufa bila Yesu.

-Siku moja, Mafarisayo na walimu wa sheria walikuja kumtembelea Yesu.

Tusome Marko 7:1-5

1-Kisha Mafarisayo, na baadhi ya waandishi waliotoka Yerusalem, wakakusanyika mbele yake,

2-wakaona wengine katika wanafunzi wake wakila vyakula kwa mikono najisi, yaani, isiyonawiwa.

3-Kwa maana Mafarisayo na Wayahudi wote wasiponawa mikono mpaka kiwiko, hawali, wakishika mapokeo ya wazee wao;

4-tena wakitoka sokoni, wasipotawadha, hawali; na yako mambo mengine waliyopokea kuyashika, kama kuosha vikombe, na midumu, na vyombo vyaa shaba.

5-Basi wale Mafarisayo na waandishi wakamwuliza, Mbona wanafunzi wako hawaendi kwa kuyafuata mapokeo ya wazee, bali hula chakula kwa mikono najisi?

-Kwa nini Mafarisayo na walimu wa sheria waliwakasirikia wanafunzi wa Yesu?

-Kwa sababu wanafunzi wa Yesu hawakushika mila za wazee.

-Ni mila gani za wazee?

-Zilikuwa sheria ambazo Mafarisayo walikuwa wametunga ambazo walisema watu lazima wazishike ili wakubalike na Mungu.

-Je, Mungu anatukubali kulingana na mila tunazoshika?

-La.

-Kwa sababu Mafarisayo walishika mila zote walizotengeneza, waliamini kwamba Mungu alikubali.

-Ijapokuwa Mafarisayo walishika mila zote, mioyo yao ilikuwa miovu.

-Je, kufuata mila kutafanya mioyo yetu iwe safi?

-La.

-Ijapokuwa Mafarisayo walikuwa wakishika mila zote nje, mioyo yao ilikuwa miovu sana ndani.

-Kama sufuria yako ya kupikia ina mbolea ya kuku ndani, itasaidia kusafisha nje ya sufuria?

-La.

-Yesu aliwaambia nini Mafarisayo?

Tusome Marko 7:6

6-Akawaambia, Isaya alitabiri vema juu yenu ninyi wanafiki, kama ilivyoandikwa, Watu hawa huniheshimu kwa midomo Ila mioyo yao iko mbali nami;

-Yesu aliwaita Mafarisayo wanafiki.

-Mnafiki ni nini?

-Mnafiki ni mtu ambaye maneno na matendo hayafanani, lakini ni tofauti kabisa.

-Yesu pia alisema kwamba yaliyoandikwa juu yao katika Biblia ya Mungu na nabii Isaya yalikuwa ya kweli.

-Nabii Isaya alisema nini kuhusu watu hawa?

-Nabii Isaya alisema kuwa watu hawa wanasemwa kwa midomo yao kwamba wanaamini Mungu, lakini mioyo yao iko mbali na Mungu.

-Nabii Isaya alisema kwamba wanamwamini Mungu kwa maneno yao, lakini sio kwa mioyo yao.

-Je, Mungu anakubali wale wanaomwamini Yeye kwa maneno yao tu?

-La.

-Ni nini kingine Yesu aliwaambia Mafarisayo?

Tusome Marko 7:7-9

7-Nao waniabudu bure, Wakifundisha mafundisho
Yaliyo maagizo ya wanadamu,

8-Ninyi mwaiacha amri ya Mungu, na kuyashika
mapokeo ya wanadamu.

9-Akawaambia, Vema! Mwaikataa amri ya Mungu
mpate kuyashika mapokeo yenu.

-Yesu alisema kuwa Mafarisayo walimwabudu Mungu bure.

-Je, Mafarisayo walimwabudu Mungu bure?

-Kwa sababu Mungu hangekubali ibada zao.

-Kwa nini Mungu hakukubali ibada ya Mafarisayo?

-Kwa sababu ibada yao ilitoka kwa midomo yao tu, na sio
kutoka kwa mioyo yao.

-Kwa sababu ibada yao ilitoka kwa mwili wao tu, na sio kwa
mioyo yao.

-Mafarisayo walifanya nini walipotengeneza mila zao?

-Mafarisayo walikuwa wakivunja amri za Mungu.

-Je, Mungu anataka watu waongeze mila zao kwenye Biblia
yake?

-La.

-Hatupaswi kamwe kuongeza au kuondoa chochote kutoka kwa

kile Mungu alisema katika Biblia.

-Baada ya Yesu kusema haya kwa Mafarisayo, Yesu aliuita
umati kwake.

Tusome Marko 7:14-15 & 17-19

14-Akawaita makutano tena, akawaambia, Nisikieni
nyote na kufahamu.

15-Hakuna kitu kilicho nje ya mtu ambacho kikimwingia
chaweza kumtia unajisi, bali vile vimtokavyo, ndivyo
vimtiavyo unajisi yule mtu.

17-Hata alipoingia nyumbani, ameuacha mkutano,
wanafunzi wake wakamwuliza habari za ule mfano.

18-Akawaambia, Hivi hata ninyi hamna akili?
Hamfahamu ya kwamba kila kitu kilicho nje ya mtu,
kikimwingia, hakiwezi kumtia unajisi;

19-kwa sababu hakimwingii moyoni, ila tumboni tu;
kisha chatoka kwenda chooni? Kwa kusema hivi alivitakasa
vyakula vyote.

-Yesu alisema nini kwa umati?

-Yesu alisema kuwa hakuna kitu kinachomwingia mtu kutoka
nje kinachoweza kumfanya awe 'mchafu.'

-Yesu alimaanisha nini?

-Yesu alikuwa na maana kwamba watu hawafanyiwi najisi kwa
mikono michafu au kwa chakula kichafu.

-Kwa nini watu hawafanyiwi najisi kwa mikono michafu au na chakula kichafu?

-Kwa sababu mikono michafu na chakula kichafu haigusi moyo.

-Yesu alisema kuwa uchafu wa mikono na chakula kichafu huingia tumboni, na hutoka nje ya mwili, lakini usiguse moyo.

-Je, kile tunachokula kinatufanya tukubalike kwa Mungu?

-La.

-Je, kile tusichokula kinatufanya tukubalike kwa Mungu?

-La.

-Je, Tunavyovaa hutufanya tukubalike kwa Mungu?

-La.

-Je, kile ambacho hatuvai kinatufanya tukubalike kwa Mungu?

-La.

-Ni nini kingine Yesu alisema?

Tusome Marko 7:20-23

20-Akasema, Kimtokacho mtu ndicho kimtiacho unajisi.

21-Kwa maana ndani ya miyo ya watu hutoka mawazo mabaya, uasherati,

22-wivi, uuaji, uzinzi, tamaa mbaya, ukorofi, hila, ufisadi, kijicho, matukano, kiburi, upumbavu..

23-Haya yote yaliyo maovu yatoka ndani, nayo yamtia mtu unajisi.

-Yesu alisema nini humfanya mtu kuwa najisi?

-Yesu alisema kuwa kile kilicho ndani ndicho kinachomfanya mtu kuwa najisi.

-Kuna nini ndani ambacho humfanya mtu kuwa najisi?

-Moyo wake.

-Kwa sababu Adamu na Hawa walitenda dhambi katika Bustani ya Edeni, miyo yao ikawa najisi.

-Kaini na Habilii walizaliwa na miyo michafu.

-Ibrahamu, Isaka, na Yakobo wote walizaliwa na miyo michafu.

-Waisraeli wote walizaliwa na miyo michafu.

-Watuu wote wamezaliwa na miyo michafu.

-Kwa sababu watu wote wamezaliwa na miyo michafu, uchafu hutoka ndani ya miyo yetu.

-Je, Mungu anaona uovu ulio ndani ya miyo yetu?

-Ndiyo.

-Mungu anaona kuwa miyo yetu yote imejaa uovu.

-Ni maovu gani ambayo yako ndani ya kila moyo wetu?

-Mawazo mabaya, uasherati, wizi, mauaji, uzinzi, tamaa, uovu, udanganyifu, ujisadi, wivu, kashfa, kiburi na upumbavu.

-Kisha, Yesu aliwaambia watu mfano.

Tusome Luka 18:9-12

9-Akawaambia mfano huu watu waliojikinai ya kuwa wao ni wenye haki, wakiwadharau wengine wote.

10-Watu wawili walipanda kwenda hekaluni kusali, mmoja Farisayo, wa pili mtoza ushuru.

11-Yule Farisayo akasimama akiomba hivi moyoni mwake; Ee Mungu, nakushukuru kwa kuwa mimi si kama watu wengine, wanyang'anyi, wadhalimu, wazinzi, wala kama huyu mtoza ushuru.

12-Mimi nafunga mara mbili kwa juma; hutoa zaka katika mapato yangu yote.

-Katika mfano ambao Yesu alisema, ni watu gani wawili ambao walikwenda hekaluni kuomba?

-Mmoja alikuwa Mfarisayo na mwengine alikuwa mtoza ushuru.

-Mfarisayo alifikiria nini juu yake mwenyewe?

-Mfarisayo alifikiri kwamba moyo wake ulikuwa safi.

-Kwa nini Mfarisayo alifikiri kwamba moyo wake ulikuwa safi?

-Kwa sababu alishika mila za wazee.

-Kwa sababu alifunga mara mbili kwa wiki.

-Kwa sababu alitoa sehemu ya kumi ya mapato yake yote kwa hekalu.

-Mfarisayo alikuwa na kiburi sana.

-Alidhani kuwa alikuwa mtu mzuri.

-Alidhani kuwa yote aliyoafanya ni mazuri.

-Alidhani kuwa yeeye ni bora kuliko watu wengine.

-Mfarisayo hakuamini kwamba anahitaji Mwokozi.

-Je, mtoza ushuru?

Tusome Luka 18:13

13-Lakini yule mtoza ushuru alisimama mbali, wala hakuthubutu hata kuinua macho yake mbinguni, bali alijipiga-piga kifua akisema, Ee Mungu, uniwie radhi mimi mwenye dhambi.

-Mtoza ushuru alifikiria nini juu yake mwenyewe?

-Mtoza ushuru alijua kuwa moyo wake ulikuwa najisi.

-Mtoza ushuru alijuaje kwamba moyo wake ulikuwa najisi?

-Kwa sababu alijua kuwa mawazo yake mabaya yametoka moyoni mwake mchafu.

-Mtoza ushuru alijuaje kwamba alikuwa mwenye dhambi, na kwamba alikuwa amemkosea Mungu.

-Alijua kuwa hangeweza kubadilisha moyo wake mchafu.

-Alijua kuwa dhambi yake lazima iadhibiwe na kifo.

-Mtoza ushuru alimwomba Mungu amwokoe.

-Yesu alisema nini basi?

Tusome Luka 18:14

14-Nawaambia, huyu alishuka kwenda nyumbani kwake amehesabiwa haki kuliko yule; kwa maana kila ajikwezaye atadhiliwa, naye ajidhiliye atakwezwa.

-Je, Mungu alimkubali yule Mfarisayo?

-La.

-Kwa nini Mungu alimkataa Mfarisayo?

-Kwa sababu yule Mfarisayo hakuamini kuwa alikuwa na moyo mchafu.

-Kwa sababu yule Mfarisayo hakuamini kwamba alikuwa amemkosea Mungu.

-Je, Mungu alimkubali mtoza ushuru?

-Ndiyo.

-Kwa nini Mungu alimkubali mtoza ushuru?

-Kwa sababu mtoza ushuru alijuaje kwamba alikuwa na moyo mchafu.

-Kwa sababu mtoza ushuru alijuaje kwamba alikuwa amemkosea Mungu.

-Kwa sababu mtoza ushuru alimwomba Mungu amwokoe.

-Yesu alisema nini mwishoni mwa mfano huo?

-Yesu alisema kwamba kila mtu anayejinyenyekaze mbele za Mungu, Mungu atamwinua.

-Lakini kila anayejinua mbele za Mungu, Mungu atamnyenyekaze.